II тур
9-сынып
Қазақ тілі мен әдебиеті
І нұсқа

Екінші турға қатысушыларға қазақ тілі мен әдебиетінен 5 сұрақ беріледі. Орындау уақыты – 90 минут.

Екінші турдың сұрақтарына берілген жауаптарды бағалау тәртібі:
Әр сұраққа қойылатын ең жоғары баға – 10 ұпай, бағалау мынадай критерийлерге негізделеді:
9-10 ұпай – жауабы ерекше, жауап барысында мектеп бағдарламасынан тыс мәліметтер мен деректерді келтіре отырып, терең білім алғанын байқатады;
7-8 ұпай – сұраққа толық жауап берілді, кейбір қосымша мәліметтер келтіре білді;
5-6 ұпай – жауап барынша толық болмады, терминдерді түсіндіруде, анықтамалар мен ережелерді айтуда, сөйлем талдауда кейбір қателер кездесті;
3-4 ұпай – жауабы толық емес, дөрекі қателер кетті;
1-2 ұпай – сұраққа жауаптың қатысы жоқ, нақты емес.

Екінші турдан оқушының жинайтын ең жоғары балы – 50.
Олимпиаданың екі турынан да жоғары балл ала білген оқушы 100 ұпай жинауға мүмкіндігі бар.

№	Пән атауы	Мазмұны	Ұпай
1	Қазақ тілі	Себеп бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлем	10
2	Қазақ тілі	Сөйлемге кешенді (1 саны қойылған сөзге – фонетикалық; 2 саны қойылған сөздерге – морфологиялық және жалпы сөйлемге синтаксистік) талдау жасаңыз. *Бері келген соң Сыбанбай Үсен басындағы[2] кекті өзгертіп[2], өзі Ырғайлының басқа елімен, басқа жуандарымен[2] көбірек[1] ұстасып кетті.* (Әуезов М. Жиырма томдық шығармалар жинағы. Т. 1. –Алматы, 1979. 267-б.)	15
3	Қазақ әдебиеті	Үзінді қай шығармадан алынған? Шығарма туралы не білесіз? *Айнымас қанды балақ ақиықпын,* *Тұяғым тиген қасқыр оңбайтұғын.* *Асылмын аспандағы құс болғанда,* *Қаңтарға қалшылдаған тоңбайтұғын.* *Тұлпармын Көрұғлының пырағындай,* *Алдына жүрсе мал салмайтұғын.*	10
4	Қазақ әдебиеті	Монолог, диалог, портрет	10
5	Тіл мәдениеті	«Дәуірдің дара ұстазы» (Қанипа Омарғалиқызы Бітібаева туралы ой толғау).	5
Барлығы			**50**

II тур
9-сынып
Қазақ тілі мен әдебиеті
II нұсқа

Екінші турға қатысушыларға қазақ тілі мен әдебиетінен 5 сұрақ беріледі. Орындау уақыты – 90 минут.

Екінші турдың сұрақтарына берілген жауаптарды бағалау тәртібі:
Әр сұраққа қойылатын ең жоғары баға – 10 ұпай, бағалау мынадай критерийлерге негізделеді:
9-10 ұпай – жауабы ерекше, жауап барысында мектеп бағдарламасынан тыс мәліметтер мен деректерді келтіре отырып, терең білім алғанын байқатады;
7-8 ұпай – сұраққа толық жауап берілді, кейбір қосымша мәліметтер келтіре білді;
5-6 ұпай – жауап барынша толық болмады, терминдерді түсіндіруде, анықтамалар мен ережелерді айтуда, сөйлем талдауда кейбір қателер кездесті;
3-4 ұпай – жауабы толық емес, дөрекі қателер кетті;
1-2 ұпай – сұраққа жауаптың қатысы жоқ, нақты емес.

Екінші турдан оқушының жинайтын ең жоғары балы – 50.
Олимпиаданың екі турынан да жоғары балл ала білген оқушы 100 ұпай жинауға мүмкіндігі бар.

№	Пән атауы	Мазмұны	Ұпай
1	Қазақ тілі	Мезгіл бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлем	10
2	Қазақ тілі	Сөйлемге кешенді (1 саны қойылған сөзге – фонетикалық; 2 саны қойылған сөздерге – морфологиялық және жалпы сөйлемге синтаксистік) талдау жасаңыз. *Иесіз қалған мол дүние[1], ауыр дәулеттің ортасында[2] жетпіс жастағы[2] кәрі атасы мен Қарагөз[2] қалды.* (Әуезов М. Жиырма томдық шығармалар жинағы. Т. 1. – Алматы, 1979. 269-б.)	15
3	Қазақ әдебиеті	Үзінді кімнің өлеңінен алынған? Авторы туралы не білесіз? *Қаймықпай тас қамалдан, мұз бөгеттен,* *Жарқ етіп түскендейсің бізге көктен.* *Жолында жорық салып бабаларым,* *Арыстар аласұрып іздеп өткен.*	10
4	Қазақ әдебиеті	Эпикалық түр: аңыз, әңгіме, очерк	10
5	Тіл мәдениеті	«Ұстаздықтың ұлы жолында...» Қанипа Омарғалиқызы Бітібаева туралы ой толғау.	5
Барлығы			**50**

ІІ тур
10-сынып
Қазақ тілі мен әдебиеті
І нұсқа

Екінші турға қатысушыларға қазақ тілі мен әдебиетінен 5 сұрақ беріледі. Орындау уақыты – 90 минут.

Екінші турдың сұрақтарына берілген жауаптарды бағалау тәртібі:
Әр сұраққа қойылатын ең жоғары баға – 10 ұпай, бағалау мынадай критерийлерге негізделеді:
9-10 ұпай – жауабы ерекше, жауап барысында мектеп бағдарламасынан тыс мәліметтер мен деректерді келтіре отырып, терең білім алғанын байқатады;
7-8 ұпай – сұраққа толық жауап берілді, кейбір қосымша мәліметтер келтіре білді;
5-6 ұпай – жауап барынша толық болмады, терминдерді түсіндіруде, анықтамалар мен ережелерді айтуда, сөйлем талдауда кейбір қателер кездесті;
3-4 ұпай – жауабы толық емес, дөрекі қателер кетті;
1-2 ұпай – сұраққа жауаптың қатысы жоқ, нақты емес.

Екінші турдан оқушының жинайтын ең жоғары балы – 50.
Олимпиаданың екі турынан да жоғары балл ала білген оқушы 100 ұпай жинауға мүмкіндігі бар.

№	Пән атауы	Мазмұны	Ұпай
1	Қазақ тілі	Ресми іс қағаздары тілінің ерекшеліктері	10
2	Қазақ тілі	Сөйлемге кешенді (1 саны қойылған сөзге – фонетикалық; 2 саны қойылған сөздерге – морфологиялық және жалпы сөйлемге синтаксистік) талдау жасаңыз. *Әзімханның[2] қырқы өткен соң, жалғыздың қайғысын[2] <u>көтере алмай</u>[2], бұрын кәріліктің өзі де жеңуге[1] айналған Үсен де қайтыс болды.* (Әуезов М. Жиырма томдық шығармалар жинағы. Т. 1. –Алматы, 1979. 269-б.)	15
3	Қазақ әдебиеті	Үзінді авторын атаңыз. Авторы мен шығарма туралы не білесіз? *Ал халық дегеніміздің өзі кім? Ол тек жік-жікке бөлініпі, жөңкіле көшіп жүретін рулардан ғана құралуы керек пе? Руға, атаға бөлмей, адам – тек адам ретінде өмір сүруге неге болмасқа?! Мәселен, бұл біркеуді жан тартып жақсы көруі үшін, оның міндетті түрде Төртуыл болуы шарт па екен? Адам, тегінде, өзінің қай руға жататындығымен емес, бойындағы қасиетіне, қолынан келетін өнеріне, алдына қойған мақсатына қарай бағалануға тиіс қой. Мұның ағайындары осыны түсінбейді!*	10
4	Қазақ әдебиеті	Драмалық тек: комедия, трагедия	10
5	Тіл мәдениеті	«Дәуірдің дара ұстазы» Қанипа Омарғалиқызы Бітібаеваның қазақ педагогикасындағы орны туралы ой толғаңыз.	5
Барлығы			**50**

II тур
10-сынып
Қазақ тілі мен әдебиеті
II нұсқа

Екінші турға қатысушыларға қазақ тілі мен әдебиетінен 5 сұрақ беріледі. Орындау уақыты – 90 минут.

Екінші турдың сұрақтарына берілген жауаптарды бағалау тәртібі:
Әр сұраққа қойылатын ең жоғары баға – 10 ұпай, бағалау мынадай критерийлерге негізделеді:
9-10 ұпай – жауабы ерекше, жауап барысында мектеп бағдарламасынан тыс мәліметтер мен деректерді келтіре отырып, терең білім алғанын байқатады;
7-8 ұпай – сұраққа толық жауап берілді, кейбір қосымша мәліметтер келтіре білді;
5-6 ұпай – жауап барынша толық болмады, терминдерді түсіндіруде, анықтамалар мен ережелерді айтуда, сөйлем талдауда кейбір қателер кездесті;
3-4 ұпай – жауабы толық емес, дөрекі қателер кетті;
1-2 ұпай – сұраққа жауаптың қатысы жоқ, нақты емес.

Екінші турдан оқушының жинайтын ең жоғары балы – 50.
Олимпиаданың екі турынан да жоғары балл ала білген оқушы 100 ұпай жинауға мүмкіндігі бар.

№	**Пән атауы**	**Мазмұны**	**Ұпай**
1	Қазақ тілі	Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	10
2	Қазақ тілі	Сөйлемге кешенді (1 саны қойылған сөзге – фонетикалық; 2 саны қойылған сөздерге – морфологиялық және жалпы сөйлемге синтаксистік) талдау жасаңыз. *Қаралы күңгірт көңілді, күндізгі*[2] *көрген сурет*[1] *неше түрлі қызылды-жасылды*[2] *пішінге мініп келіп, мазақтап қинай бастады*[2]. (Әуезов М. Жиырма томдық шығармалар жинағы. Т. 1. –Алматы, 1979. 274-б.)	15
3	Қазақ әдебиеті	Үзінді кімнің өлеңінен алынған? Авторы туралы не білесіз? *Өмір жолы – тар соқпақ, бір иген жақ,* *Иілтіп, екі басын ұстаған хақ.* *Имек жолда тиянақ, тегістік жоқ,* *Құлап кетпе, тура шық, көзіңе бақ.*	10
4	Қазақ әдебиеті	Юморлық және сатиралық образдар	10
5	Тіл мәдениеті	«Ұлағатты ұстаз тағылымы» Қанипа Омарғалиқызы Бітібаева туралы ой толғаңыз.	5
		Барлығы	**50**

II тур
11-сынып
Қазақ тілі мен әдебиеті
I нұсқа

Екінші турға қатысушыларға қазақ тілі мен әдебиетінен 5 сұрақ беріледі. Орындау уақыты – 90 минут.

Екінші турдың сұрақтарына берілген жауаптарды бағалау тәртібі:
Әр сұраққа қойылатын ең жоғары баға – 10 ұпай, бағалау мынадай критерийлерге негізделеді:
9-10 ұпай – жауабы ерекше, жауап барысында мектеп бағдарламасынан тыс мәліметтер мен деректерді келтіре отырып, терең білім алғанын байқатады;
7-8 ұпай – сұраққа толық жауап берілді, кейбір қосымша мәліметтер келтіре білді;
5-6 ұпай – жауап барынша толық болмады, терминдерді түсіндіруде, анықтамалар мен ережелерді айтуда, сөйлем талдауда кейбір қателер кездесті;
3-4 ұпай – жауабы толық емес, дөрекі қателер кетті;
1-2 ұпай – сұраққа жауаптың қатысы жоқ, нақты емес.

Екінші турдан оқушының жинайтын ең жоғары балы – 50.
Олимпиаданың екі турынан да жоғары балл ала білген оқушы 100 ұпай жинауға мүмкіндігі бар.

№	**Пән атауы**	**Мазмұны**	**Ұпай**
1	Қазақ тілі	Ғылыми стиль	10
2	Қазақ тілі	Сөйлемге кешенді (1 саны қойылған сөзге – фонетикалық; 2 саны қойылған сөздерге – морфологиялық және жалпы сөйлемге синтаксистік) талдау жасаңыз. *Қайратты^2 тіршілік үшін жаралған жас дене мен тілек үшін қайнаған ыстық қан, шойын^1 есікті тұтқын орнына^2 қанағаттану^2 қиын болады.* (Әуезов М. Жиырма томдық шығармалар жинағы. Т. 1. –Алматы, 1979. 271-б.)	15
3	Қазақ әдебиеті	Үзінді кімнің шығармасынан алынған? Бұл шығарма туралы не білесіз? *Үй, баспана – халықтың ең басты керек нәрсесі. Егер жұрт баспанасын тастап қашса, онда «ақтабан шұбырынды» қасіреті қайталанды деген сөз. Ел басына күн туғанда ғана бассауғалап, қара шаңырағын тәрк етіп безеді. Роман кейіпкерлері де осыны бастан кешірді: «...1932 жылдың жазғытұры әлі көз алдында. Қарақалпақтың түстік тұсы. Әнеки, құм арасында томпиып-томпиып, жетімсіреп қалып бара жатқан киіз үйлер.*	10
4	Қазақ әдебиеті	Лириканың жанрлық түрлері	10
5	Тіл мәдениеті	«Дәуірдің дара ұстазы» Қанипа Омарғалиқызы Бітібаеваның қазақ педагогикасындағы орны туралы ой толғаңыз.	5
Барлығы			**50**

II тур
11-сынып
Қазақ тілі мен әдебиеті
II нұсқа

Екінші турға қатысушыларға қазақ тілі мен әдебиетінен 5 сұрақ беріледі. Орындау уақыты – 90 минут.

Екінші турдың сұрақтарына берілген жауаптарды бағалау тәртібі:
Әр сұраққа қойылатын ең жоғары баға – 10 ұпай, бағалау мынадай критерийлерге негізделеді:
9-10 ұпай – жауабы ерекше, жауап барысында мектеп бағдарламасынан тыс мәліметтер мен деректерді келтіре отырып, терең білім алғанын байқатады;
7-8 ұпай – сұраққа толық жауап берілді, кейбір қосымша мәліметтер келтіре білді;
5-6 ұпай – жауап барынша толық болмады, терминдерді түсіндіруде, анықтамалар мен ережелерді айтуда, сөйлем талдауда кейбір қателер кездесті;
3-4 ұпай – жауабы толық емес, дөрекі қателер кетті;
1-2 ұпай – сұраққа жауаптың қатысы жоқ, нақты емес.

Екінші турдан оқушының жинайтын ең жоғары балы – 50.
Олимпиаданың екі турынан да жоғары балл ала білген оқушы 100 ұпай жинауға мүмкіндігі бар.

№	**Пән атауы**	**Мазмұны**	**Ұпай**
1	Қазақ тілі	Шешендік сөзге қойылатын талаптар	10
2	Қазақ тілі	Сөйлемге кешенді (1 саны қойылған сөзге – фонетикалық; 2 саны қойылған сөздерге – морфологиялық және жалпы сөйлемге синтаксистік) талдау жасаңыз. *Талай түндер Қарагөз <u>шыдай алмай</u>[2], қасына қызметкер кемпірді шақырып алып, денесін[2] сипатып[2], жарық жағып қойып, күрсініп, жүдеп[1] отыратын.* (Әуезов М. Жиырма томдық шығармалар жинағы. Т. 1. –Алматы, 1979. 271-б.)	15
3	Қазақ әдебиеті	Үзінді кімнің шығармасынан алынған? Бұл шығарма туралы не білесіз? *Көлемі аз бұлақтың айналасына жиі қонған ауылдардың үйлері де, шұбыртқан малы да, адамдары да кешкі мезгілде ыю-қию араласып жатқан сияқты. Жерошақтардан шыққан түтіндері де біріне-бірі қосылып ұласып, тұтасқан көкшіл мұнардай тарайды. Үрген иттер, мал қайырған айғайлар, маңыраған қой, қозы шулары араласып жатыр. Кешкі суға келе жатқан қалың жылқының кісіней шапқан дүбірі, шаң-тозаңы болсын немесе оқта-текте азынай кісінеп, үйірін іздеп шапқан, мінуден босаған жас айғырлар дауыстары болсын – барлығы да осы отырған ауылдардың осы кештегі тіршілік тынысын білдірген сияқты.*	10
4	Қазақ әдебиеті	Көркемдік уақыт	10
5	Тіл мәдениеті	«Ұлт ұстазы» Қанипа Омарғалиқызы Бітібаева туралы ой толғаңыз.	5
Барлығы			**50**